

Normatīvo aktu priekšlikumu izstrāde ilgtspējīgās lietus ūdeņu apsaimniekošanas jomā

Kā normatīvie akti var sekmēt ilgtspējīgu lietusūdeņu apsaimniekošanu?

Kā normatīvie akti var sekmēt ilgtspējīgu
lietusūdeņu apsaimniekošanu?

Ilgtspējīgā lietusūdeņu apsaimniekošana

- Daudzfunkcionālā infrastruktūra
 - Noteces novadīšana / samazināšana
 - Ūdens kvalitātes uzlabošana
 - Publiskās ārtelpas uzlabošana
- Centralizēto un decentralizēto risinājumu kombinācija
 - Lietus kanalizācijas un meliorācijas sistēma
 - Maģistrālie zaļie risinājumi
 - Risinājumi īpašumos
- Infrastruktūras attīstības un uzturēšanas izdevumu segšana

Projekts

Latvijas Vides Aizsardzības Fonda finansējums

2018.g. jūnijs – decembris

Normatīvā regulējuma lietus ūdens apsaimniekošanas jomā apskats

Priekšlikumi normatīvo aktu izmaiņām un jaunajiem normatīvajiem aktiem, t.sk. vadlīnijas saistošo noteikumu par lietus ūdeņu apsaimniekošanu pašvaldību administratīvajā teritorijā izveidei

5 eksperti + 2 darba grupas

Priekšlikumi normatīvā regulējuma pilnveidošanai – galvenie aspekti

Lietus kanalizācijas, meliorācijas skatīšana kopskatā

Plānošanas hierarhija un prioritāšu noteikšana

Projektēšana

Ūdens kvalitāte

Uzturēšana, atbildības sadalījums un īpašumtiesības

Maksa par infrastruktūras attīstību un uzturēšanu

Problēmas un risinājumi – jomu sadalījums

Problēma	Risinājums
Lietus notekūdeņu novadīšana kanalizācijas kopsistēmā, lietus kanalizācijā un meliorācijas sistēmās tiek nodalīta normatīvajos aktos, faktiski vienota Plānojot un projektējot ūdens novadīšanas infrastruktūru, tiek skatīti atsevišķi elementi (pēc atšķirīgajiem parametriem) nevis sistēma kopumā	leviest vienotu terminu nokrišņu notekūdeņu novadīšanai, piemēram «nokrišņu ūdeņu (lietus un sniega kušanas ūdeņu) un gruntsūdeņu, kas tiek savākti un novadīti ar meliorācijas sistēmu palīdzību, lietus kanalizācijas vai citādi, novadīšanā no nekustamajiem īpašumiem līdz attīrīšanas iekārtām un novadīšanā vidē» un ielikt atsauces ūdenssaimniecību un meliorāciju regulējošos normatīvajos aktos Noteikt būvnormatīvu saskaņotību (piem. noteci apdzīvotajās vietās pēc LBN223-16)

Problēmas un risinājumi - plānošana

Problēma	Risinājums
Normatīvajā regulējumā nav atrunāta sateces baseinu pieeja	Teritorijas attīstības plānošanas normatīvajos aktos paredzēt nokrišņu notekūdeņu sateces baseinu apsaimniekošanas plānus apdzīvotajās vietās, kas skatītu visu ūdens novadīšanas infrastruktūru un noteiktu mērķus un pasākumus lietusu notekūdeņu apsaimniekošanai (applūšanas un vides kvalitātes aspekti)
Nav informācijas (izņemot meliorācijas kadastru) par sateces baseinu ūdens novadīšanas infrastruktūru	Uz meliorācijas kadastru bāzes, vai veidojot jauno informācijas sistēmu, veidot pašvaldību ūdens novadīšanas infrastruktūras būvju reģistru

Problēmas un risinājumi - projektēšana

Problēma	Risinājums
«Zaļie risinājumi» nav atrunāti normatīvajā regulējumā	Definēt un iestrādāt normatīvajos aktos terminu «zaļie» / «ilgtspējīgie» lietusūdeņu apsaimniekošanas risinājumi un izstrādāt standartus / būvnormatīvu
Meliorācijas un kanalizācijas būvnormatīvi nav saskaņoti	Paredzēt ūdens novadīšanas projektēšanas aprēķinus apdzīvotajās vietās pēc lietus kanalizācijas būvnormatīva, ņemot vērā arī gruntsūdeņus un maģistrālās meliorācijas sistēmas noteci Ārpus apdzīvotajām vietām paredzēt apdzīvoto vietu noteces ņemšanu vērā
Neskaidra applūšanas varbūtības noteikšana Novecojuši klimata dati	Paredzēt applūšanas varbūtību noteikt pašvaldības līmenī, saskaņā ar sateces baseinu apsaimniekošanas plāniem, LBN noteikt minimālās prasības Aktualizēt klimata datus
Dažādas sertifikācijas jomas lietus kanalizācijas un meliorācijas jomā	Ilgttermiņā iet uz vienotu sertifikāciju, vidējā termiņa paredzēt tiesības apdzīvotajās vietās ūdens novadīšanas infrastruktūru projektēt abu jomu ekspertiem

Problēmas un risinājumi – ūdens kvalitāte

Problēma	Risinājums
MK noteikumi Nr. 34 «Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī» attiecina uz lietusūdeņiem visas ūdens kvalitātes prasības, praksē īstenošana apgrūtināta	Vēlams papildināt MK noteikumus Nr. 34 ar prasībām ūdens attīrīšanai tipiskajās situācijās, kas izrietētu no attiecīgajām tipiskiem apbūves veidiem

Problēmas un risinājumi – atbildības sadalījums, īpašumtiesības, uzturēšana

Problēma	Risinājums
Pašvaldība nevar apsaimniekot pašvaldības nozīmes koplietošanas sistēmu, ja tā nav uz pašvaldības zemes	Paredzēt pašvaldībām tiesību veikt pirmreizējo meliorācijas sistēmas reģistrēšanu meliorācijas kadastrā, neatkarīgi no īpašumtiesībām Nosakot pašvaldības nozīmes koplietošanas sistēmas statusa piešķiršanu, paredzēt 80% īpašnieku piekrišanu Piešķirt pašvaldībai tiesības uzturēt pašvaldības nozīmes koplietošanas sistēmu arī ikdienā

Problēmas un risinājumi – samaksa par infrastruktūru

Problēma	Risinājums
Nav noteikts samaksas mehānisms par ūdens novadīšanas infrastruktūras attīstību un uzturēšanu	Noteikt samaksas mehānismu: Noteikt ūdens novadīšanu kā maksas pakalpojumu vai sabiedrisko pakalpojumu Izstrādāt vadlīnijas samaksas noteikšanai (līdzīgi kā ar sadzīves kanalizāciju)

Kas tālāk?

Ilgtspējīgo lietūsūdeņu apsaimniekošanas
risinājumu izmantošana stāvlaukumos

Problēma un risinājums

- Vairākas pašvaldības (piem. Rīga) prasa naftas produktu uztvērējus lietot notekūdeņu attīrīšanai lielos (>50 auto) stāvlaukumos
- Dažreiz prasības par attīrīšanas pakāpi augstākas par tehnoloģiskām iespējām
- Labākā starptautiskā prakse – izmantot zaļos risinājumus – ievalkas, lietusedārzus, mākslīgos mitrājus u.c., arī caurlaidīgo segumu (bruģis, porains asfalts). Filtrācija un biofiltrācija
- Ir piemēri Latvijā
- Vairāki attīstītāji vēlās to darīt bet tas netiek atļauts

Avots: Aqua Brambis

18.09.2017.
35mm, 8h, 5 year rain
9,2mm, 1h, 0.7 year rain
44,2mm, 24h, 5-10 year rain

Kas tālāk – jautājumi un rīcības

- Vai valsts līmeņa likumdošana pieprasa naftas produktu uztvērējus?
- Vai ar starptautiskiem pierādījumiem pietiek vai nepieciešami vietējie pētījumi / izpētes?
- Kā MK noteikumos Nr. 34 iestrādāt prasības/pieļaujamos paņēmienus nokrišņu notekūdeņu attīrīšanai tipveida situācijās?

Paldies par uzmanību!

Jurijs Kondratenko

+37128349594

jurijs@grupa93.lv